

ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ХУДОЖНЬОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ

Карпова С.М. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури
м.Одеса, Україна*)

Орієнтири сучасної вищої архітектурної освіти визначає перехід у ХХІ столітті до нової освітньої парадигми, домінуючим чинником якої є виховання «людини культури». Ці пріоритети закладено в Законі України «Про вищу освіту» (2002 р.), Національній стратегії розвитку освіти України на 2012-2021 р., в яких зазначено, що виховання людини культури сприяє її національній ідентифікації, формуванню стійкої системи цінностей, що мотивують її творчу активність.

Зміна стилю професійного архітектурного мислення, гуманізація змісту освіти, її особистісно зорієнтована спрямованість визначають провідні ідеї та тенденції підготовки сучасних архітекторів у вищій школі. Розвиток гуманістичних теорій і тенденцій у педагогіці вищої школи спонукає до перегляду змісту художньої підготовки фахівців у системі архітектурної освіти. Розглядаючи майбутнього архітектора як людину культури, що володіє художньою свідомістю, здатного до творчої архітектурної діяльності, слід звернути увагу на спільність позицій і підходів у викладанні єдиних курсів, навчальних планів професійно-зорієнтованих архітектурних та спеціальних художніх дисциплін у процесі підготовки майбутніх архітекторів.

Проблеми професійної підготовки архітектора розглядалися у дослідженнях вітчизняних науковців і педагогів. У сучасній архітектурній педагогіці існує певна розмежованість наукових позицій за напрямками графічної (К.Зайцев, Л.Зорін, В.Єжов, Б.Карєв, О.Максімов), композиційної (О.Іконніков, В.Кринський, Д.Мелодинський, О.Степанов, О.Тіц), проектною (Б.Бархін, М.Кузнєцова, В.Шимко) та історико-теоретичної (Г.Лебедева, Т.Казанцева, Г.Шевцова) складових професійної підготовки. Однак, у архітектурній освіті не складено цілісної системи викладання художніх дисциплін, яка б забезпечувала належний рівень образотворчої грамотності студентів, готуючи їх до професійної творчості.

Становлення і розвиток професійної діяльності архітектора пов'язані з традиціями, що склались у цій сфері і передбачають синтез у її структурі

діяльності художника і будівельного інженера-технолога. Відповідно до цього змістовна сторона майбутньої професії передбачає оволодіння студентами основами художньої підготовки, сучасними концепціями та ідеями художньої освіти, спрямованих на освоєння студентами соціокультурного досвіду.

Причому, студенти, навчаючись ще в архітектурному виші, повинні бачити шлях свого розвитку в галузі художньої підготовки. Опановуючи певною сукупністю знань, накопичених в науці і практиці, студент набуває власний досвід, розвиває і перетворює його в період архітектурної діяльності. Зміст художніх дисциплін в архітектурному виші направлено на формування художньо-професійної культури у майбутнього архітектора.

Під художньо-професійною культурою майбутнього архітектора розуміємо специфічну складову його загальної професійної культури, що характеризує естетичні норми та художні цінності, якими він послуговується у створенні своїх проектів та опановує у процесі підготовки до цього виду діяльності. Вона виступає особливою формою прояву його загальної, художньої та професійної культури. Художньо-професійна культура архітектора формується у процесі його спеціальної підготовки до професійної діяльності і складається із когнітивного, операційного та ціннісно-орієнтаційного компонентів із відповідними показниками.

Тому художньо-педагогічна діяльність в архітектурному виші має бути переорієнтована на широке використання культури у вихованні студентів-архітекторів, в залученні їх до соціально-історичного досвіду. Оновлення змісту художньої підготовки в архітектурному виші за рахунок введення народної культури в навчальне і дослідницьке поле студента - одне з нових напрямків навчальної діяльності в цих структурах.

Новизна проблем розвитку образотворчої творчості пов'язана, насамперед, з розумінням студента як автора і творця своїх задумів, дій, з розумінням творчості як способу життєдіяльності, як умови соціалізації. Новизна змісту художньої підготовки майбутніх фахівців спрямована на формування у них художньої картини світу, осягнення ними наукових, побутових, «народних» знань, освоєння цінностей, пов'язаних з естетичним і художнім вихованням. Цілісний інтерес розвитку особистості майбутнього фахівця архітектурної освіти передбачає моделювання в процесі навчання заданої структури педагогічної діяльності. У цьому контексті оволодіння системою художнього виховання студентів, умовами розвитку їхньої творчості уявляється значним чинником підвищення якості підготовки фахівців у системі архітектурної освіти. Задачею подальшого дослідження є більш детальне опрацювання методики викладання спеціально художніх дисциплін

у взаємозв'язку із задачами архітектурного проектування та цілями творчого розвитку особистості майбутнього фахівця.